

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VIII.

Broj 36

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 kilara.
Uprava i uredništvo nalazi se na ul. Leop. Salv.

U Samoboru
7. rujna 1913.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 bl. u oglašnom 10 bl. Za oglaš, koji se više puta vrćuje, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Samobor u izvještaju županije za god. 1912.

II.

Iseljivanje u Ameriku. Putovanje žiteljstva bilo je prošle godine znatno veće od god. 1911. Razlog je u slaboj ovdašnjoj zaradi, te velikoj zaduženosti, koje oboje izaziva opravdanu želju za zaslužbom, a potom za imovinskim ojačanjem.

Osim toga su mnogo k iseljivanju doprinijela i pisma iseljenika, u kojima oni opisuju nada sve brzu i dobru zaslužbu.

K tomu su se pridružile nerodice i elementarne nepogode posljednjih godina, a nesavjesni agenturni posao se je uz svu i najstrožiju pomnju te kontrolu oblasti po selima uveliko razvio.

Istina je, da od takovih iseljenika stižu znatne svote u nekim kotarima, no popriječno se opaža, da znatni dio takovih iseljenika zaboravlja posve za rođenu si grudu i svoj dom, da se za nj slabo ili nitako ne brine i od zaslužbe ne šalje kući ništa.

Isporedivši koristi i štete nastale s toliko brojnog iseljivanja, dolazimo na žalost do zaključka, da je ono od veće štete nego koristi, a pogotovu kad uvažimo, da se iseljenje i muški i ženski ponajvažniji živalj, koji je za nas u najvećem dijelu izgubljen. — Zemeljnom organizacijom iseljivanja, i nastojanjem oblasti pokušalo se to lakomno i štete iseljivanja regulirati, no ta nastojanja nisu urodila željenim plodom, a ponajvažnije stoga, jer to nastojanje nije podupiralo društvo i nezadružena inteligencija.

U god. 1912. izšlo se iz Samobora 5 osoba, Podvrtka 60, Stupnika 7, Sv. Marije 50 i Sv. Nedjelje 30; ukupan 167. — Ovamo neravni odnosi ubrojani oni iseljenici, koji su kršnom ostavili rođeni kraj i bez putovnice prošli u Ameriku.

Školsko. Brojka, što se na ovome mjestu iskazuje pobuzuje javni osjećaj o stanju školstva. Broj se škola dodade množ, ali još uvijek nije u razmjeru s brojem pučanstva i školskih sposobnosti.

Broj djece u našem kotaru, koja je obavezana na polazak ovogodnje škole bio je u toj godini 1.240 dječaka i 1.500 djevojčica, dakle u svomu 2.740. Od toga je polazilo škole tekmično 1.340 dječaka i 840 djevojčica, ili u svomu 2.180 djece. — Nije potom polazilo 1211 školskih obavezanika. Na polazak obavezanika bilo je obvezano 500 obvezanika, a polazilo ih je tekmično 301.

U našem kotaru dolazi popriječno na 1 školu obvezane djece 306, a polazi ih 196; na 1 učitelja 173 obvezanika, a polazi ih 111.

Šegrti je bilo u Samoboru 75, a troškovi su za šegrtaku školu iznosili 1.443 K. na godinu. Ti troškovi iznosili su u Glini 2740 K, Jasici 1602 K, Karlovcu 8519 K, Kostajnici 1538 K, Petrinji 3394 K, Sisku 4750 K, Velikoj Gorici 1249 K. Potom su u čitavoj županiji u Samoboru i u Velikoj Gorici troškovi za šegrtaku školu iznosili najmanje svote, pok je doista neopravdano, kad se tko nadje i prigovara „velikom“ trošku za šegrtaku školu.

LUDEVIT ŠMIDHEN.

K otkriću njegove spomen-ploče.

(Nastavak)*

Spomenismo već, da je g. 1863. umrla prva žena Šmidhenova Elizabeta. G. 1868. oženio se je Šmidhen po drugi put i to s Barbarom, kćerkom samoborskoga posjednika Jurja Očiča, i nećakinjom tadanjega prvoga podžupana županije zagrebačke Petra Očiča. Iz ovoga su braka potekla četiri sina: Ljudevit, Aloja, Albert i Oto, od kojih je na životu još samo Ljudevit, posjednik kućalšta i dobra u Sv. Heleni.

Poslije općinske obnove od g. 1868. povukao se je Šmidhen posve u privatni život baveći se svojom trgovinom i ekonomijom svoga dosta znatnoga zemljišnoga posjeda.

U ovo razdoblje pada i uredjenje Šmidhenovih toplica u Sv. Heleni. Zemljište, na kojem se te toplice nalaze, bila je prije dosta teško pristupačna močvarna livada; a za kupanje služilo je vrlo primitivna drvena kućica. Šmidhen je ponajprije zemljište odvodilo i učvrstio, sagradio potrebnu cestu i putove, odijelio toplju vodu od posve hladne, pa onda sagradio zgrada za kupanje i gostionu, koja još i danas obnovljena i preuredjena — označava glavni kupališni traht. Ostalo zemljište zasadilo je Šmidhen raznim drvećem, koje sada čini ugodan park.

God. 1882. pozvao je Samobor po drugi put Šmidhena na čelo svojoj općinskoj upravi.

Kao što se kod prvoga Šmidhenovoga izbora izuze veliku ulogu političke i osobne razmišljanje, tako se bilo za drugi njegov izbor odlično jedino naprilično, a koje je tečajem vremena zapala samoborska općina i nada da se nakon mnogogodišnjega zastoja opet potroči na putu napreda.

Za načelnikovanja Kostančićeva, a osobito za Špičićeva našlo se je općina u vrlo težim okolnostima. Dva velika povodjenja, Vajnovičkovo i Baglarovo, razmirala su općinsku financiju, ne urodila su tom

dobrom posljedicom, da su više oblasti posvetile više pažnje nesamo novčanomu poslovanju, nego i svekolikoj općinskoj upravi. Prilike pronadjene su neodrživima. Špičić, kojemu se je uzela u zlo među nastalim i njegova kandidatura kod saborskih izbora 1881., bje svrgnut, svi opć. činovnici otpušteni, zastupstvo raspušteno, a uprava općine predana u ruke vladinom povjereniku Josipu Laudembachu.

Djelovanje ovoga vrijednoga činovnika steklo je u Samoboru opće simpatije, nu moralo je nakon šestmesečnoga trajanja ustupiti mjesto normalnim prilikama.

Dne 16. i 17. ožujka 1882. izabrano bje u nazočnosti samoga vel. župana županije zagrebačke Ivana Vardiana novo zastupstvo i to: bar. Alinoh Oswald, Cesar Marko Kompore Joso, Stoc Vjekoslav, Praunspenger Hamilkar, Prijatelj August, Brückner Mavro, Malchen Josip i Rezar Josip, birani od velikih porezovnika, i Bahovec Marko, Šmidhen Ljudevit, Oeračić Mijo, Jurčić Fileus Melinčak Josip, Franceković Gjuro, Kocić Mijo, Jurajović Josip i Zavrtačan Ivan birani od ostaloga građanstva.

Dne 23. ožujka sastalo se je ovo zastupstvo i opet u nazočnosti vel. župana na prvu svoju sjednicu. Budući da se je načelničko mjesto imalo popuniti nastječjem trehalo je izabrati podnačelnika, koji bi općinske poslove do toga vodio, te bje na predlog Brücknerov podnačelnikom jednoglasno izabran Šmidhen, koji je u istoj sjednici i položio prisegu u ruke vel. župana.

(Slijedi.)

Fran Hrčić.

* Vidi bl. od 10. 24. i 31. kolovoza.

Domaća vijesti.

Promjene kod kotarske oblasti u Samoboru. Kr. povjerenik premjestio je iz službenih obzira kot. pristava II. razreda Dragana Albrechta od kr. kot. oblasti u Samoboru k tpostavi kr. pograničnog redarstvenog sastava u Novom povjeravajući mu upravu te oblasti, kot. pristava II. razr. dra. Dragutina Alkovića na vlastitu molbu od kr. kotarske oblasti u Varaždinu kotarskoj oblasti u Samoboru, te kr. perovodnog vježbenika Aurela Šmita od kr. kotarske oblasti u Črvenici kr. kot. oblasti u Samoboru.

Promjena sudskog pristava. Josip pl. Vidali, kr. sudbeni pristav I. razreda kod kr. kotarskog suda u Karlovcu, premješten je iz službenih obzira kr. kot. sudu u Osijeku, donjem gradu.

Promjena u srednjoškolskom učiteljstvu. Miroslav Simončić prvi učitelj kr. realne gimnazije u Senju, premješten je u kr. realnu gimnaziju gospićku.

Iz trg. općine. Kako smo već javili nastupio je trg. načelnik M. Kiešić 10 dnevnih dopust, koji će provesti u Beču. Za ovo vrijeme povjerilo je kot. oblast uprava trg. općine bilježniku Mirku Tršabnomu.

Nova školska godina. U ponedjeljak je započela obuka u ovdšnjim učevnim zavodima. U pučkoj školi su ove godine razrednicima gg. Zlata Bogović u I. obospolnom godištu, Stjepan Kraljević u II. ob. razredu, Bogumil Toni u III. godištu dječaka, Katarina Katić u III. godištu djevojčica, Milan Lang u IV. i V. godištu dječaka, Julka Levak u IV. i V. godištu djevojčica.

U ženskoj stručnoj školi obučavat će u tečaju za šivanje rublja gđjica. Laura Till a u tečaju za krojačenje gđjica. Vilma pl. Bedeković.

Iz narodnog muzeja. Gosp. Adolf Zagoda um. profesor poklonio je Narodnom muzeju u Zagrebu prednji dio zeolitičkoga čekića, nadjena u Lipovcu kraj Samobora.

Samoborski vodovod. Kr. zemalj. vlada odredila je isplatu od 105.000 K iz zem. blagajne vladnom građevnom odsjeku, koji je taj novac preuzeo, pa je tako i posljednji akt konačno dovršen. Istodobno javljamo, da se u Samobor već doselio nadljudar kr. zem. vlade, koji će voditi upravu izgradnje vodovoda.

Budući da je nakana građevnog odsjeka, da žitelji Samobora i okoline kod ovih radnja zasluže najveći dio, to se ovim putem pozivaju osobe, koje bi bili dobri predradnici i bili voljni preuzeti kopanje zemlje bilo u cijelosti bilo po tekućem kilometru, da se bez odvlačno prijave kod kulturno-tehničkog odsjeka zem. vlade (vladin savjetnik g. A. Pisačić.) One osobe s kojima će biti sklopljen ugovor, moći će radnje odmah preuzeti.

Drži se, da će s radnjama za vodovod moći započeti već iduće sedmice.

Dalje doznajemo, da je izdan nalog, da se vodovod dovede i u Anin-privoj. I to do čim veće i moguće visine, sobzirom na samu konstrukciju i dozvoljeni tlak.

Taj tlak iznositi će 6 1/2 atmosfere.

Analfabetski tečajevi. Zem. vlada odjel za bogoštovije i nastavu izdala je naredbu od 6. kolovoza t. g. o održavanju analfabetičkih tečajeva, te o popisu analfabeta, kako ga valja provoditi. Opć. zastupstvo ima stvoriti zaključak o pokrivenosti stvarnih potreba i nagradi učiteljskih liča, dotično mu pripada pravo prigovora. Čim bude taj prigovor pravomoćno riješen, ima se pristupiti otvorenju tečaja. Prvi će analfabetički tečaj trajati od 1. listopada do konca siječnja, a II. će se nastaviti odmah u veljači.

Iz starog grada. Kako doznajemo, bit će iza dovršene inventarizacije muzeja starog grada, ovaj prenesen u prizemlje peterokutne kule, gdje će predmeti biti pohranjeni u posebnim ormarima sa staklenim pokrovima. Kod toga će biti izveden neki sistem, tako da će biti odijeljeni predmeti nadjeni u starom gradu od onih, koji potječu izvan grada, pa će tako pružati čitav muzej prijednu sliku.

Hrvatski Sokol u Samoboru priredjuje u ponedjeljak dne 8. o. mj. na dan Male Gospoje izlet sa fanfarom preko Pijebivice u Jasku. Odlazak je točno u 6 sati u jutro.

Tko nema novaca? Kada će naši čitatelji to pročitati, mnogi će pomisliti na sebe, ali tome nije tako, jer si svaki ipak u teškim prilikama pomogne. To može pojedinac, ali je to teško učiniti „Društvu za poijepšanje Samobora“, koje bi rado namazati Piramidu sa karbolineumom, a nema dosta novaca. — Za to se sjetite ovoga marnog društva, te ga što izdašnija poduprite, jer su ove godine dohoci veoma slabi.

Našim eljenjenim pretplatnicima. Dostora ćemo našim domaćim cij. pretplatnicima priposlati namirnice za III. četvrti ove godine. Molimo ih lijepo, da izvole tom zgodom uplatiti dospjevajuću pretplatu. I naše izvanjske cij. pretplatnike učtivo umoljavamo, da nam pošalju dužnu pretplatu, ukoliko to već nijesu dosjele učinili.

Izgradnja kućica za vašaško povjerenstvo. U sjednici trg. zastupstva od 12. lipnja zaključeno je, da se na općinskom sjajništu izgradi kućica, u kojoj će vašaško povjerenstvo izdavati mervinske putnice i to

s razloga, jer dosadašnji običaj uredovanja u sobi krčme ne odgovara veterinarsko-ređarstvenim propisima. Ujedno je zamoljen tehnički izvjestitelj kotarske oblasti, da načini nacrt i sastavi troškovnik, da može onda trg. poglavarstvo raspisati javnu jeftimbu. Nadzimir g. Baldauf izradio je sada troškovnik i nacrt ove kućice odnosno tržnog ureda. Ovaj ima sastojati od jedne sobe i predsobe, a aproksimativni trošak iznosio bi 1700 K. Ova svota pokriti će se uglavnom iz veterinarske zaklade.

Škola u Sv. Martina. Ravn. učitelj ove škole Mirko Tretnjak premješten je u Zagreb, a učiteljica M. Ivšić nastupila je dopust od 10 dana radi polaganja osposobnog ispita. Kako međjutim nije još uslijedilo imenovanje novog učitelja, pa nema tko da preuzme upravu i obučavanje, to će obuka na ovoj školi započeti istom na 10. o. mj.

Brijačnice u Samoboru bit će na blagdan Male Gospoje zatvorene cijeli dan.

Gradjevnu dozvolu zatražio je vlasnik cementne industrije g. Fran Malzat za gradnju majura na Zagrepčici. Zgrada će biti duga 29 m. Nacrte su izradili arch. Ehrlich i Kovačić iz Zagreba.

Klaonički red konačno odobren. Kako je već poznato iz sjednica zastupstva, klaonički red za općinu Samobor raspravilo je u svoje vrijeme zastupstvo, te je ovaj bio podnesen na odobrenje nadležnim oblastima. No budući da je zem. vlada zatražila, da se povedu neke manje preinake i ispravci, odnosno točnije oznake pristojbi za pojedinu vrstu životinja, to je klaonički red ponovo bio stavljen na dnevni red u sjednici trg. zastupstva od 3. lipnja t. g. Kako su tražene modifikacije prihvaćene po trg. odboru, to je sada uslijedilo i konačno odobrenje klaoničkog reda po zem. vladi. Novi klaonički red sadržava ustanove o pregledavanju marve, načinu i mjestu klanja, obilježivanju mesa, uništavanju pokvarena mesa, spravljanju i odstranjanju krvi, napokon o upravi trg. klaonice i o klaoničkim pristojbama.

Izvoznice za drva. Kr. kotarska oblast u Samoboru odredila je, da se u smislu vladinih naredaba imadu prodavači drva iskazati propisanom iskaznicom, da su faktični vlasnici šume. Izvoznicu izdaje nadležno opć. poglavarstvo nakon što ju je potpisao i ispunio koji pouzdani zapriješeni lugar i općinski starješina dotičnog mjesta, koji poznava stranku kao vlasnika šume. Da izvoznica dobije valjanost imao se još predati na vidimovanje kotarskoj oblasti.

Ta odredba stala je na snagu s 1. rujna. Poslije toga dana dovezена drva bez iskaznice imadu se zaplijeniti i prodati javnom dražbom. Odredba vrijedi za gradjevno kao i za gorivo drvo.

Na Novom trgu zaplijenjena su u srijedu uslijed ove odredbe četiri kola drva, koja će se prodati javnom dražbom 9. o. mj. u 9 sati prije podne kod trg. općine.

Zadržna skupština hrv. seljačkih zadruga. Ova je održana 28. kolovoza u Brodu, a predsjedao joj je predsjednik Zadruga preavijeteli gospodin Milan pl. Kiepač veliki župan izv. sl. pozdravivši skupštinare toplim riječima. Tajnik te zadruga gosp. Julije Gollner izvjestio je općirno o radu i stanju hrvatskih seljačkih zadruga za god. 1912., na koji se izvještaj nadovezala kraćka debata. Uzeti su na znanje zaključni računi. Napokon su održana vrlo lijepa i poučna predavanja Stj. Jurčića, Dra. Mahovića i dra. Spleza, koje su skupštinari s velikom pozornosti saslušali.

Mlade crnogorične biljke. Pila nam iz gradjanstva: Mlade biljke crnogorice, što su proijelos zasadjene pod rukovođjenjem kot. šumara gosp. Augustina, primiče se vrlo lijepo, što je svakako utješljiva pojava sobzirom na trošak, što ga je živjvala općina, pak sobzirom na svrhu što ga je imalo ovo sadjenje, da se sagaje naime naše goštjeti i time u cijelosti osjetne naši bregovi.

No dok su se ovako poeve lijepo primile mlade biljke, istovano je, da su još svi-

jek nalazi ružnih slučajeva pakosti, gdje pojedinci čupaju mlade biljke i time zasvjedočuju svoje divije osjećaje. Ne bi li se ipak mogao koji stetočinja uhvatiti i privesti zasluženoj kazni?

Sabiranje kestena za sadnju. Kr. kot. oblast u Samoboru izdala je ovu odredbu: Budući da se imade ove jeseni zasaditi šumski predjeli Tepci i Palačnik hrastovim i kestenovim žirom, to se zabranjuje svako pobiranje rečenoga ploda.

O ovoj zabrani imade trg. poglavarstvo obavijestiti lugare trgovišta Samobor, te je i običajnim načinom proglasiti.

Nadalje se imade trg. poglavarstvo pobrinuti, da se u vrijeme kada bude hrastov i kestenov žir posvema dozreo, ovaj sabere i na suhom mjestu u blizini šume Tepci i sječine Palačnik spremi do sadnje, da se sječine potpuno mogu pošumiti, kako to traži racionalno šumsko gospodarenje.

† Ana Vrbančić, posjednica u Samoboru, umrla je 31. pr. mj. u 58. godini života, te je 2. o. mj. sahranjena na ovdšnjem župnom groblju. Laka joj zemlja!

Razredjenje težadbene vrste. Prigodom ispravka katastra razredjivana su ponovo zemljišta prema težadbenoj grani, pa je čitav operat nakon toga posla bio izložen od 16. ožujka do 14. travnja o. g. na javni uvid radi eventualnih prigovora. Prigovoriti je mogao svatko, tko je držao, da mu zemljišna čestica nije uvrštena u odgovarajuću težadbenu vrstu ili u odgovarajući razred kakoće. Protiv razredjenja, kojeg je ustanovilo povjerenstvo, stavili su u općini Samobor prigovore odnžno opotrage: Trg. poglavarstvo za svoja neka zemljišta, te posjednici Gjuro Franceković, Franjo Reizer st. i Eva Belak. Dalnjih prigovora nije bilo.

Povodom ovih prigovora izaći će 18. o. mj. izaslanik financiijnog ravnateljstva iz Zagreba s kotarskim izaslanikom zemljarskog povjerenstva na lice mjesta, te će ispitati prigovore uočitelja. Od strane trg. općine pribivat će ovom uredovanju dvojica zastupnika.

Mjere proti širenja tuberkuloze. Javili smo već, da je zem. vlada izdala naredbu pozvavši sve zdravstvene odbore, da se izjave, koje preventivne i profilaktične mjere smatraju nužnima, te kako bi se prema mjesnim prilikama mogla provoditi plemenita služba prosvjećivanja naroda u onim slojevima, s kojima su članovi zdravstvenog odbora u stalnom dodiru. Zdravstveni je odbor u Samoboru već bio sazvan na vijećanje no nije mogao nikakih meritornih zaključaka stvoriti, jer nije bilo na okupu dovoljno članova toga odbora. Usljed toga zakazana je bila nova sjednica zdravstvenog odbora uzadržane općine Samobor—Podvrh sa 28. p. mj., koja je i održana. Od strane trg. poglavarstva Samobora bio je nazočan načelnik Klečič, od općine Podvrh načelnik Simončić, zatim Dr. Vladimir Reizer, kot. liječnik, Dr. Mijo Juratović, opć. liječnik, te zast. Norčić Mijo. Kao provedba funkcionirao je bilježnik Tršinski.

Zdravstveni je odbor isa oduljeg i temeljitog protrečavanja ovog pitanja, stvorio ove zaključke:

1.) Na zgodan bi se način imao sastaviti popis svih onih obitelji, kod kojih poznato nastupa tuberkuloza. Te bi obitelji imale biti pod liječničkim nadzorom; kod njih bi se osobito imalo paziti na čistoću, te upozoriti, da svaki slučaj prehlade odmah liječe, a potpuno se zanemare.

Raznaka kod svakog slučaja smrti od tuberkuloze imala bi se točno i prilično provesti, o čemu bi se imao voditi popis.

2.) Da se narod u shvaćanju te grozne bolesti sagoji, treba da mu se ispravni nazori uvriješta. Dobro bi bilo, da se u školama kazuje svrsta čistoći, koji bi o tome predmetu ispravno poučavali.

3.) Imalo bi se ustanoviti dovoljan broj liječnika za tuberkulozne bolesnike. Prilikom općine i skupštivanjem imalo bi se na zgodan način imati obaviti posjeti, gdje bi se vladinim gospodarstvom nastojalo, da

ova lječilišta odbacuju tolik prihod, da bi se iz njega nabavljao živež. Lječnici i gospodari na ovim lječilištima imali bi biti zemaljski činovnici. Prema tomu bi sav ostali trošak imala pridonijeti zemlja.

Upotrebljivanje mlade stoke za posao. Hrv. društvo za zaštitu životinja priopćilo je zem. vladi, kako mnogi stočari premladu junad i ždrijebad upotrebljavaju za teški rad u gospodarstvu i u kiriji. Budući da je takovo upotrebljivanje premladih životinja na uštrb uzgoja stoke, a k tomu to znači i mučiti životinje, pozvane su oblasti, da prepriječe takovo izrabljivanje premladih životinja. Mlade životinje mogu se upotrebljavati za laki poljski rad bez uštrba na njihov razvitak, no teškim radom, koji ide preko sila dotičnih životinja, ove se muče i sprečava tjelesni njihov razvitak, uslijed čega zahire. To je u prvom redu materijalna šteta po dotičnog stočara, jer mu takovo živinče ne napreduje, a osim toga si pokvari u prvom redu noge i prsa, pa gubi znatno na svojoj vrijednosti.

Oblasti će protiv svih prekršitelja ove odredbe postupati u smislu ministarske naredbe od 5. veljače 1865.

Vjerovnici banke First Second National u Pittsburgu. Prema obavijesti c. i kr. austro-ug. konzulata nije isključeno, da će pomenuta banka unatoč otvorenja stečaja namiriti sve svoje depozitere. U svrhu zaštite interesa ovozemnih vjerovnika nužno bi bilo da naš konzulat u Pittsburgu dobije u ruke sva dokazala, na kojima vjerovnici temelje svoju tražbina (uložnica, čekove, namire, doznačnice.) Vjerovnici neka dakle ove pošalju konzulatu ili zem. vladi, odjelu za pravosuđe.

Zem. vlada ujedno opominje sve vjerovnike, da se čuvaju raznih američkih agenata koji će im se možda nuditi, da ih u tom predmetu zastupaju, te kojim nije većinom stalo do koristi stranke već samo do svoje vlastite.

Obustavljena gradnja. Franjo Bašić iz Galgova počeo je graditi kuću ne čekajući na gradjevu dozvolu. Kad je povjerenstvo izašlo opaženo je, da je gradnja prestala, pa je oblasno određena obustava daljnog posla, te zatraženo da Bašić pojača svoje zidove željeznim sponama i naknadnim pojačanjem zida. Kroz to trpi Bašić znatniji trošak, a poveden je protiv njega i postupak radi prekršaja gradjevnog reda.

Novo sitničarije. Ana Bizjak zamolila je dozvolu za otvorenje sitničarije.

Preostali agent za Ameriku. Kot. oblast preostala je agenta za Ameriku Janka Smenderovca radi prekršaja naredbe o otpremanju putnika u prekomorske zemlje na globe od 800 K, odnosno zatvora u trajanju od dva mjeseca. Smenderovac je prizvao, pa je španjolska oblast otputila njegov ulok i potvrdila prvonošbena presuda.

Opet turska kavana. Meho Kurić iz Bišća zamolio je za dozvolu držanja turske kavana u kući Martina Lamota Livadičevog ulica br 8. — Dozvola mu još nije podijeljena.

Sjednica obćine Sv. Nedjelja bit će 9. o. mj.

Najprije piti zajedno, a onda ga odložiti. Antun Kovačić iz Vrhovčaka pio je u gostioni Ivana Štjeblića na Strelaku sa svojim susjedima, još zapravo dječakom Stjepanom Kovačićem i Alejom Librićem. Antun Kovačić morao je dobro gutati, jer je potom zapao, a to su okolnici upotrijebili radi njegovog štetanja, te su navratili na njegovu i savjetovali mu više tjelesnih osipoda, od kojih ipak nije nijedan bio koristan. Uzevši ovog susjeda kao svog učitelja u nekoj mrljavi, koja još dosta vremena veda rubeževni osipod protiv Antuna Kovačića. — Jandrić im bio je prijavio na bolničarsku seču, gdje će odgovoriti na svoj šta.

Prijepov radi jedne osobe u Sv. Nedjelji. Na cestovnom potezu od sela Bregana do Kalinovice nastao je prijepov gdje su se susreli i izdvojnica tog dijela cestovnog poteza sa susjedima u selu Bregana i

Srebrnjak od upravne općine Sv. Martin, te pripojena upravnoj općini sv. nedjeljskoj.

Da se uzmogne ustanoviti medja do koje će cestovni potez Srebrnjak—Kalinovica izdržavati općina Sv. Nedjelja, a do koje opet općina Sv. Martin odredjena je povjerenstveni očevid na licu mjesta sa sastankom u Bregu na 10. rujna u 3 sata poslije podne. Obava izvida povjerena je kot. upravitelju g. pl. Thanhofferu uz sudjelovanje tehničkoga izvjestitelja.

K očevidu će prisustvovati i izaslanici opć. Sv. Nedjelja, te oni opć. Sv. Martin kao zastupnici interesiranih općina.

Napadnuti ribolovci. 3. o. mj. pošli su u Bregansko selo članovi zagrebačkog ribolovnog društva Gustav Bier i Franjo Lavrić i tamo nastavili udice u potok Breganu da love ribe. To se valjda nije svidjelo nekim mladićima iz onog sela, pa su zahvatili za kamenje i počeli se njime nabacivati na ribolovce. Napokon su počeli bacati tako veliko kamenje, da su ribolovci morali odustat od hvatanja ribe i dati se u bijeg, u kojem su ih ti mladići progonili još 2 km daleko. Radi ovog nasilja prijavljeni su kot. sudu Janez Ragusa, Franjo Novosel, Janez Žokar i Antun Drglin.

Nastradala kod porođaja. Reza Pozderez, 19. g. stara, bila je služavkom u Biatu i tu se upoznala s 19 godišnjim momkom Stankom Imrićem. Među njima nastao je intiman odnošaj, koji nije ostao bez posljedica. 6. kolovoza o. g. rodila je Reza Pozderez žensko dijete u selu Lučkom, a pri porođaju pomogle su joj Jaga Predenić te Magda Kralj, seljakinje iz istog sela. Cijela manipulacija kod toga bila je takova, da se je Reza Pozderez morala odvesti drugi dan u bolnicu milosrdnih sestara u Zagrebu, gdje je — kako pri zaključku lista saznajemo — podlegla svojim bolovima. Protiv Magde Kralj i Jage Predenić podnesena je prijava državnom odvjetništvu.

Potruga. Jana Lacković iz Sv. Nedjelje podnijela je prijavu, da je njezin 15. godišnji sin Vid Lacković odbjegao nekuda prije tri sedmice, a da se do danas nije povratio. Imao je na glavi crni novi šešir sa zelenom vrpcom, te je bosonog. Za svoju je dobu dobro razvijen, a izgledje, da je malo luckast.

U noći od 22 na 23. pr. mj. odbjegla je od glavarice željezničke postaje u Jasici 19 godišnja Alojzija Dumić, rodom iz Lipovca, općine Podvrh, služavka, ponesavši sa sobom svilenu opravu supruga glavara postaje. Odredjena je za njom potruga.

Kradja. Na štetu satnika Ernesta Wenkea u Rakovom Potoku ukradjeno je u noći od 25. na 26. pr. mj. do 2 mc jabuka vrijednih 48 K.

Statistika sajama. Na tjedni sajam 30. o. mj. dotjerano je 316 kom. svinja, od čega je prodano 103 komada.

Umrli u Samoboru od 31. kolovoza do 7. rujna.

Ana udova Vrbenić, pojedinica, 88 g. Starogradska ulica, od raka.

Pijte Francova kavu Sveučilišni profesor Dr. Schmiedeberg iz Strasburga ustanovio je znanstvenim istraživanjem, da cikorija održava u sebi osobito vrijedna svojstva, koja djeluju protiv otrovanja, te uprečavaju gašćobu.

S toga može samo koristiti, ako se ova u ovo vrijeme pije izvarak Francove kavu najzato vode.

U jednu litru vode treba se 15 grama Francove kavu 3 minute, nakon procijedi se izvarak, te tada može se piti vruć ili ohlađen; on gači bedj, osobito prija, te je vrlo jefna.

Aleksandar Kečec. (Kartovac):

U garnizonskoj bolnici.

I.

Često misli, a i promisljda bilo je u garnizonskoj bolnici, u gradici B. . . vama

jednolično i tužno. Dnevno posjećivanje liječnika, vrzarenje bolničara, metenje soba, vječno motrenje istih, većinom blijedih i upalih lica i zurenje kroz okna na blatnu cestu djelovalo je ubitačno na bolesne vojnike. Kukavni bolnički život bijaše za te mlade junake strašan. Na mnogom se licu zrcalila nesnosna apatija. Nešto života ulio bi dolazak nekoga druga. Tad bi se okupili oko njega i hromi i kljasti i kašijucavi i pitanjima ne bi bilo kraja. Nu za nekoliko dana bio bi i on stari patnik i buljio bi kroz zamrle prozore na ulicu nijemo, bez misli, bez volje, kao i svi ostali.

Nu proljeće se je naluknulo i u njihovo carstvo. Toplo sunce osušilo puteve bolničkog perivoja, trava se zazelenila i okitila sitnim krasuljicama, jaglacima i mirisnim ljubicama, gusti se grmovi i razno drveće osulu prvim nježnim lišćem, a ptičice zažvr-goljele po zelenim granama

Kojigod je od bolesnika ikoliko mogao, izašao je u perivoj, da se naužije divnog proljeća. Nada, ako mnogome i slaba, počela se je buditi u njima. Bijaše ih po svim putovima, između grmova, na tratini i koji priično junačno, koji odupirući se o štapove i šljake, hodahu ili se prigibahu za cvjetičima i čavrijahu većinom nedužno poput dobre djece.

Proljeće, taj čudesni liječnik, oživilo je taj nesnosni i već kao izgubljeni brod tuge i nevođe i svi, svi se povesele životu.

II.

Jednoga dopodneva koncem travnja bijaše opet krasan proletni dan. Bolnički perivoj bijaše pun mladit, blijedih vojnika. Na jednoj klupi blizu ulaza sjedio je mlad vojnik napadno slab i blijed. Opažalo se je, da je toga dana prvi puta nakon teške bolesti izašao na zrak. Njegove dobre i gotovo bezazlene oči buljahu sjetno preda se.

Toga dana bijaše u gradu sajam i on se je nadao, da će ga pohoditi ona, za koju bi dao i isti svoj život. Bijaše to njegova ljubava Mara, kći seoskoga kneza. Dugo ju je on već ljubio. Još kadno idjahu zajedno u školu, bila mu je mila, te se je upravo radi nje toliko i toliko puta potukao s drugima braneci je. Još mu se i sada pozna na čelu duboka brazda, koju mu je batinom zadao sudrug Marko, upravo radi nje.

Da on ju je još i u školskim klupama ljubio.

A istom kašnje, kad se je probudilo u u njemu ono muževno i momačko osjećanje, — onda je potpunoma osjetio, da samo nju i jedinu nju želi iveriti u svoju kuću, kao vjerna ljubav.

I ona mu je odvrćala ljubav i tako im mladenački daniprolažahu i u nehinjenoj i zdravoj seljačkoj ljubavi.

Prve boli javljahu se, kada ga uzeše u vojnike. Tada od proljeća, pa do jeseni često sjedjahu zajedno u gustom šljiviku i zaštićeni dobrodušnim mjesecom cjeľivahu se i nuz vrela suze se tješijahu — ne tuguj mi, dušo moja, govorio joj je na rastanku; tuga ne pomože ni tebi, ni meni. Vojnik se mora biti. Eto, bio je i tvoj otac, i moj, pa ću biti i ja. A tri godine prohujat će ko tri dana. Ne tuguj mi dušo moja, već me čekaj; a ja ću doći.

Oj, da ne tugujem, tvo moj ljubljani, govoraše mu ona prislonjena na njegove momačke grudi, da ne tugujem? A može li djevojačko srce biti mirno, kad mu otmijaju drugog Tugovat ću, ali čekat ću te, živote moj jedini, samo ne zaboravi na me, jer ću evanuat.

Zaboravit, Maro, na te? — Oj, kad bi ti znala, koliko te ljubim, tad bi bila sigurna za me.

I posljednji cjelovi ote tople listopadne noći bijaše tako vrel, vrel — —

(Slijedi).

Odgovorni urednik: dr. Ilija Jurčević.

Naučnika sa brijedni posao traži Bern. Švicars. Samobor.

Prodaje se kuća

u Gajevoj ulici br. 14 Upitati se kod uredništva „Samob. Lista“.

Kuću u Samostanskoj ulici broj 61, sa 2 sobe i kuhinjom, zatim dvorištem i vrtom želi prodati ili iznajmiti vlasnik Miroslav Šestak.

Livada „Lužiček“

dobrovoljno se prodaje. — Poblize u tiskar „Samoborskog lista“.

Naučnika za kolarski obrt traži Nikola Čebušnik u Samoboru.

Stan od 2 sobe, kuhinje i nuzgrednih prostorija iznajmljuje se odmah, Starogradska ulica broj 13.

Rabljena mala dječja kola

traže se za kupiti. Ponude javiti u tiskari „Samoborskog lista“.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

„bodačkom rogu“

Novo i tražno uređene sobe s električnom rasvjetom. Elegantra restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo. Brza i točna posuga. — Cijene umjerene.

M. Pilaž, svratištar.

Sl. općinstvu trga Samobor i okoline preporučujem svoj veliki izbor

ogrlica i košulja

za muške, kišobrane, kao i upravo prispjele lijepe zimke

štofode i barhende

za ženske haljine.

L. ROSENBERGER

trgovina manufakturne robe
SAMOBOR, glavni trg.

Traži se kuharica

za I. ružna i dvorkinja. Nastup odmah. Upitati kod mil. gdje. Paule pl. Wagner (Vila Wagner I. kat.)

Sredstvo proti zatvorenju, tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema ispredjujućoj analizi najbolja gorka voda. 12

Svaki Hrvat rabi samo

Alabaster pastu

i vodu,

koje su najbolja sredstva za njegu zubi, a prodavaju se u korist „Hrvatskih škola“.

Za dobiti u Samoboru u
Učaral g. Mirka Kleščića.

Stan sastoji iz 4 soba i nuzgrednih prostorija eventualno cijela kuća za iznajmiti mjesečno ili godišnje. Upitati kod g. ravnatelja A. Rumenića.

MILIJONI

upotrebljuju za

Kaselj

promuklost, sluzavost, katar, grčeviti kašalj i hripavac

Kaiserovy Prsni Karamelly

na tri osorike svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju sigurni uspjeh.

Čimet 20 i 40 fl., svečanaj 60 fl.

Dobro se kod
MIRKA KLEŠČIĆ
Učaral u Samoboru.

4 filira

4 filira

Najbolji cigaretni papir sadržajnosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdravija neškodljiv.

Dobije se svuda. — Štoli samo 4 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

U ZAGREBU.

4 filira

4 filira

SAMOBORSKA ŠTEDIONICA

utemeljena god. 1873.

Bionička glavica i vlačite zaklade
R 548.148—

TRG LEOP. SALVATORA BR. 8.
VLASTITA KUĆA.

Štedni uložni koncem
g. 1912.
R 1.500.571-00

Podijeljuje zajmove na mjenice, na hipoteke i na vrijednosne papire.

Prima i ukamaćuje uložke na knjižice i na tekući račun.

Unovćuje čekove i dozname na domaće i inozemna mjesta.

Mijenja inozemni novac uz najpovoljnije tečajeve.